

ЗАТВЕРДЖЕНО

Розпорядження начальника
обласної військової адміністрації
01 червня 2023 р. № 323

ПЛАН ДІЙ

з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325
«Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року
у Чернігівській області

Загальні питання

План дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернігівській області (далі – План дій) спрямований на фактичну реалізацію положень Закону України «Про забезпечення рівних прав та можливостей жінок і чоловіків», розпорядження Кабінету Міністрів України від 28 жовтня 2020 року № 1544-р «Про затвердження Національного плану дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року» (зі змінами).

Необхідність затвердження нового Плану дій пов'язана із повномасштабним вторгненням російської федерації в Україну у 2022 році, введенням воєнного стану та тимчасовою окупацією російською федерацією територій Чернігівської області. У результаті актуалізувалися наявні та постали нові виклики і проблеми, розв'язання яких не передбачено Планом дій з виконання резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернігівській області, затвердженого розпорядженням голови обласної державної адміністрації від 16 грудня 2021 року № 1111.

Існує необхідність у вжитті дієвих заходів для забезпечення участі жінок у мирних переговорах і постконфліктному відновленні, для захисту жінок і чоловіків, дівчат і хлопців, постраждалих від наслідків збройного конфлікту, запобігання та протидії насильству за ознакою статі і сексуальному насильству, пов'язаному з конфліктом, врахування потреб і інтересів жінок та чоловіків у постконфліктному відновленні.

Аналіз проблеми

Більше місяця на території Чернігівської області велись активні бойові дії. Масштаби руйнування важко переоцінити. Пошкоджено або зруйновано численні об'єкти інфраструктури, житлового фонду, заклади освіти, охорони здоров'я, спорту, культури, адміністративних будівель, інженерних мереж, дорожнього господарства.

За даними Чернігівської обласної військової адміністрації, станом на 31.12.2022 3007 об'єктів цивільної інфраструктури та будівель було повністю зруйновано або частково пошкоджено. Серед яких 86 закладів освіти (із 524),

22 державні установи, 28 лікувально-оздоровчих закладів (із 80), 33 культурно-розважальних будівель, 80 об'єктів інфраструктури і 2318 житлових будинків (із 392 000).

Чернігівська область найбільша в Україні по обстеженій площі розмінування, і третя за кількістю ліквідованих вибухонебезпечних предметів. Не зважаючи на деокупацію, на Чернігівщині 4 громади із 57 мають статус зони бойових дій та постійно зазнають обстрілів з боку російської федерації.

Під час збройного конфлікту саме жінки та дівчата є найуразливішою категорією до різних форм фізичного, психологічного, економічного, сексуального насильства та насильства за ознакою статі. За останньою офіційною статистикою, розміщеною в Єдиній інформаційній базі даних про внутрішньо переміщених осіб, загальна кількість внутрішньо переміщених осіб в Чернігівській області складає 71 272 особи, з них чоловіків – 28 044, жінок – 43 228, дітей до 18 років – 18 349. Жінки становлять 60,7 % від загальної кількості внутрішньо переміщених.

Впродовж січня-квітня 2023 року на обліку в службі зайнятості Чернігівської області в статусі безробітних перебували 7648 жінок, в тому числі 329 жінок з числа внутрішньо переміщених осіб. За цей період було працевлаштовано 919 безробітних жінок, 80 осіб проходили професійне навчання, 21 жінка брала участь в громадських та тимчасових роботах, 5847 безробітних жінок отримали профорієнтаційні послуги. Станом на 1 травня 2023 року в службі зайнятості Чернігівської області продовжували перебувати 3886 безробітних жінок, з них 169 жінок з числа внутрішньо переміщених осіб.

Повномасштабна війна, яка триває, не зупиняє вчинення правопорушень, які були поширеними й раніше. Домашнє насильство є одним із тих явищ, яке у період війни може лише загострюватися і при цьому залишатися невидимим. Протягом I кварталу 2023 року в області зафіксовано 2450 звернень. Серед загального числа звернень 79% (1937 звернень) надійшло від жінок. Від чоловіків надійшло 444 звернення. Від дітей з приводу насильства надійшло 69 повідомлень (3% від загальної кількості звернень). Станом на 1 квітня 2023 року на профілактичному обліку органів поліції перебувало 2253 осіб, які вчинили домашнє насильство. Дільничними інспекторами поліції винесено 350 термінових заборонних приписів.

Значної уваги в регіоні потребує питання надання допомоги постраждалим від домашнього насильства та насильства за ознакою статі, що включає усунення загрози, небезпеки для здоров'я та життя, надання безпечного місця перебування, психологічної підтримки, зниження рівня напруження та стресу, забезпечення базових потреб. Актуальним залишається питання розширення мережі спеціалізованих служб, які надають допомогу постраждалим особам.

Станом на 01.05.2023 в області функціонує 34 спеціалізовані служби підтримки постраждалих осіб, зокрема 4 спеціалізовані служби первинного соціально-психологічного консультування осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі та 30 мобільних бригад соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Упродовж I

кварталу 2023 року послуги спеціалізованих служб отримали 666 дорослих осіб (437 жінок і 229 чоловіків) та 286 дітей (158 дівчат і 128 хлопчиків). Ще чотири мобільні бригади діють у смт Варва, Ніжинському районі, м. Ніжині, м. Чернігові, діяльність яких забезпечується громадськими організаціями за рахунок коштів міжнародних благодійних фондів.

У результаті військової агресії російської федерації постало також гостро питання стану психологічного здоров'я здобувачів освіти, зокрема, загострення в дитячих колективах проявів деструктивної, конфліктної, агресивної поведінки, які потребують активної профілактичної роботи з попередження насильства та дискримінації. Наразі 684 працівники психологічної служби області здійснюють психологічний супровід та соціально-педагогічний патронаж, надають методичну та консультаційну допомогу учасникам освітнього процесу. Перебуваючи в укриттях під час повітряної тривоги, практичні психологи і соціальні педагоги за потреби надають психологічну підтримку та психологічну допомогу, використовують психологічні ігри, які допомагають зменшити почуття тривоги, страху, негативного впливу травмуючих подій.

Мета та основні цільові групи Плану дій

Метою Плану дій є створення умов для забезпечення рівної участі жінок і чоловіків у подоланні конфліктів, встановленні миру, процесах відновлення, протидії безпековим викликам, системної протидії насильству за ознакою статі та насильству, пов'язаному з конфліктом.

Основну увагу в Плані дій приділено таким групам жінок і чоловіків, дівчат і хлопців:

- внутрішньо переміщені особи;
- постраждали від насильства, пов'язаного з конфліктом, зокрема сексуального;
- особи, вразливі до потрапляння в ситуації торгівлі людьми, сексуального насильства, згвалтування;
- особи з інвалідністю, особи похилого віку, інші маломобільні групи, національні меншини, особи які проживають на територіях, наближених до районів проведення бойових дій/прифронтових районів;
- особи, які проживають у районі проведення бойових дій;
- близькі родичі та члени сімей учасників бойових дій, військовослужбовців, які брали безпосередню участь у здійсненні заходів із забезпечення національної безпеки і оборони, відсічі і стримування збройної агресії російської федерації;
- особи, які постраждали від торгівлі людьми;
- волонтери;
- жінки або чоловіки, які мають на утриманні малолітніх та неповнолітніх дітей, інших членів сім'ї;
- спеціалісти, залучені до надання допомоги та реабілітації (зокрема, психологи, фахівці мобільних бригад соціально-психологічної допомоги

постраждалим особам та особам, які постраждали від насильства за ознакою статі);

жінки, які служать/працюють в секторі безпеки і оборони;

особи, які зазнали матеріальних збитків через бойові дії та обстріли.

Джерела фінансування Плану дій

Фінансування завдань та заходів Плану дій з реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернігівській області здійснюватиметься за рахунок і в межах коштів державного та місцевих бюджетів, затверджених на відповідні роки, у тому числі через регіональні та місцеві цільові програми, а також інших, не заборонених законодавством джерел фінансування.

План заходів щодо виконання Плану дій з реалізації резолюції Ради Безпеки ООН 1325 «Жінки, мир, безпека» на період до 2025 року у Чернігівській області наведено у додатку 1.

Директор Департаменту сім'ї,
молоді та спорту облдержадміністрації

Андрій ШЕМЕЦЬ